

The Authors: World Health Organization (WHO)
Dr. Alarcos Cieza

چارچوب صلاحیت توان بخشی

کتاب «چارچوب صلاحیت توانبخشی» به عنوان یک منبع جامع و کاربردی، با هدف بهبود و استانداردسازی مهارت ها و صلاحیت های کادر توان بخشی طراحی شده است. این کتاب با ارائه یک مدل جهانی، به مراکز آموزشی، سازمان های قانون گذار و متخصصان توانبخشی کمک می کند تا عملکرد خود را با نیازهای جمعیت و استانداردهای بین المللی همسو کنند. همچنین، این چارچوب با شناسایی صلاحیت های کلیدی و فعالیتهای مورد نیاز، به ارتقاء کیفیت مراقبت و دستیابی به اهداف توان بخش —————ی برای همه ی افراد، به ویژه در محی طهای کمتر برخوردار، کمک می کند.

نویسندگان: سازمان جهانی بهداشت – دکتر الارکو سیزا

مترجمان: دکتر کیانوش عبدی – دکتر مریم هدایتی – سبا سبزی چفته – سحر حریری

به نام خداوند لوح و قلم

چارچوب
صلاحیت
توانبخشی

نام کتاب: چارچوب صلاحیت توانبخشی

مترجمان: دکتر کیانوش عبادی - دکتر مریم هدایتی - سپا سبزی چفته - سحر حریری

ویراستار: دکتر نرگس مرادی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۸۴-۳۱-۶

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

سال چاپ: ۱۴۰۳

چاپ: ارشیا

ناشر: دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

نشانی: اوین، بلوار دانشجو، خیابان کودکیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

تلفکس: ۷۱۷۳۲۲۲۰

با قدردانی از همکاری

● صفحه آرا: گروه گرافیکی ارشیا

همه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است؛ هرگونه استفاده از متن به هر صورتی در قالب کتابچه، جزوه، تهیه CD آموزشی، تهیه نرم افزار، استخراج آزمون، ترجمه به دیگر زبانها و استفاده از مطالب کتاب، اشکال، تصاویر و... بدون اجازه کتبی از ناشر غیر قانونی است.

چارچوب صلاحیت توانبخشی

ISBN ۹۷۸-۹۲-۴-۰۰۸۲۸-۱ (نسخه الکترونیکی)

ISBN ۹۷۸-۹۲-۴-۰۰۸۲۹-۸ (نسخه چاپی)

© سازمان سلامت جهانی ۲۰۲۰

برخی از حقوق محفوظ است. این اثر در قالب مجوز زیر در دسترس است.

Creative Commons Attribution-NonCommercial ShareAlike 3.0 IGO (CC BY-NC-SA 3.0 IGO);
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>

بر اساس شرایط این مجوز، شما می‌توانید اثر را برای اهداف غیرتجاری کپی، بازنشر و اقتباس کنید، به شرط این‌که به درستی به آن ارجاع داده شود، همان‌طور که در زیر مشخص شده است. در هر استفاده از این اثر، نباید هیچ پیشنهادی مبنی بر تأیید سازمان بهداشت جهانی برای هیچ سازمان، محصول یا خدمات خاصی وجود داشته باشد. استفاده از لوگوی سازمان بهداشت جهانی مجاز نیست. اگر شما اثر را اقتباس کنید، باید کار خود را تحت همان مجوز یا مجوز معادل Creative Commons ارائه دهید. اگر ترجمه‌ای از این اثر را ایجاد می‌کنید، باید این بیانیه رد را همراه با ارجاع پیشنهادی اضافه کنید: "این ترجمه توسط سازمان سلامت جهانی (WHO) ایجاد نشده است. سازمان سلامت جهانی مسئول محتوا یا دقت این ترجمه نیست. نسخه اصلی انگلیسی معتبر و قطعی خواهد بود."

هر میانجی‌گری در مورد اختلافات ناشی از مجوز باید مطابق با قواعد میانجی‌گری سازمان جهانی مالکیت فکری انجام شود.

نقل قول پیشنهادی: چارچوب صلاحیت توانبخشی، ژنو، ۱۲ سپتامبر ۲۰۱۹. ژنو: سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۲۰. مجوز: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

داده‌های فهرست‌نویسی در انتشار (CIP) در دسترس است. <http://apps.who.int/iris>

فروش، حقوق و مجوز. برای خرید انتشارات سازمان بهداشت جهانی، به آدرس <http://apps.who.int/bookorders> مراجعه کنید. برای ارسال درخواست‌های استفاده تجاری و پرسش‌های مربوط به حقوق و مجوزها، به آدرس <http://www.who.int/about/licensing> مراجعه کنید.

مواد شخص ثالث. اگر می‌خواهید از مواد این اثر که به یک شخص ثالث نسبت داده شده است، مانند جدول‌ها، شکل‌ها یا تصاویر، استفاده مجدد کنید، مسئولیت تعیین این‌که آیا برای آن استفاده مجدد نیاز به اجازه است یا خیر و به‌دست آوردن اجازه از دارنده حق پدیدآوری بر عهده شماست. ریسک ادعاهای ناشی از نقض هر جزء متعلق به طرف ثالث در این اثر کاملاً بر عهده کاربر است.

بیانیه‌های کلی. عبارات به کار رفته و ارائه مطالب در این انتشار به هیچ وجه بیانگر نظر سازمان بهداشت جهانی در مورد وضعیت حقوقی هر کشور، سرزمین، شهر یا منطقه یا مقامات آن‌ها، یا در مورد تعیین مرزهای آن‌ها نیست. خطوط نقطه‌چین و خط‌چین روی نقشه‌ها خطوط مرزی تقریبی هستند که ممکن است هنوز به توافق کامل نرسیده باشند. ذکر شرکت‌های خاص یا محصولات برخی تولیدکنندگان به معنای تأیید یا توصیه آن‌ها توسط سازمان بهداشت جهانی در مقایسه با موارد مشابه دیگر که ذکر نشده‌اند، نیست. خطاها و حذف‌ها استثنا هستند، نام محصولات مالکیتی با حروف بزرگ مشخص می‌شوند.

تمام اقدامات معقول توسط سازمان سلامت جهانی برای اطمینان از صحت اطلاعات موجود در این انتشار انجام شده است. با این حال، مواد منتشر شده بدون هرگونه ضمانت صریح یا ضمنی در حال توزیع هستند. مسئولیت تفسیر و استفاده از مواد با خواننده است. سازمان بهداشت جهانی در هیچ صورتی مسئول خسارات ناشی از استفاده از آن نخواهد بود. طراحی و صفحه‌آرایی توسط Inis Communication انجام شده است.

فهرست مطالب

۷	 پیشگفتار
۹	 تقدیر و تشکر
۱۱	 واژه‌نامه
۱۳	 کلمات اختصاری
۱۵	 چکیده
۱۷	 خلاصه‌ای از صلاحیت‌ها و فعالیت‌های کارکنان بخش، در پنج حوزه
۲۲	 مقدمه
۳۰	 ارزش‌ها و باورهای بنیادین
۳۲	 حوزه‌ها
۳۲	 عملکرد بالینی
۴۱	 حرفه‌ای بودن
۴۵	 یادگیری و رشد
۴۹	 مدیریت و رهبری
۵۴	 پژوهش
۵۹	 پیوست. فرایند توسعه

پیش‌گفتار

بیشتر مردم در دورانی از زندگی خود به توان بخشی نیاز پیدا خواهند کرد. غالباً این نیاز ناشی از عواقب و عوارض آسیب، بیماری، آنومالی‌های مادرزادی و یا تأثیرات کهولت سن است. توان بخشی یک استراتژی حیاتی سلامت به منظور توانمندسازی در مشارکت تحصیلی، شغلی و اجتماعی است. اما اغلب، عدم دسترسی به درمانگران آموزش دیده توان بخشی باعث عدم احساس نیاز به خدمات آن می‌شود. با توجه به توسعه نظام‌های سلامت به سمت پوشش همگانی خدمات سلامت و رویارویی با چالش‌های فزاینده ناشی از افزایش شیوع بیماری‌های غیر واگیر، پیری جمعیت و پیامدهای غیرمنتظره سلامت، اهمیت وجود درمانگران متبحر توان بخشی، بیش از هر زمان دیگری آشکار می‌شود. با اینکه در سراسر جهان، ظرفیت گسترده و متنوعی برای پایه‌گذاری و پشتیبانی از یک کارکنان بخش چند رشته‌ای و دارای صلاحیت، جهت راهنمایی کارآمد برای رفع نیازهای مردم وجود دارد، اما فقدان وسیع آن در محیط‌های نیمه برخوردار و کمتر برخوردار مشاهده می‌شود.

کارکنان بخش دارای حیطه‌های کاری متنوع، و ترکیبی از رشته‌ها و تخصص‌های متعدد است که با یکدیگر انواع مختلفی از نیازهای موجود در جمعیت را شناسایی می‌کنند. با این که این تنوع ضروری و ارزشمند است؛ اما ممکن است برای منابع محدود کشورها و مجموعه‌هایی که قصد تأمین نیروهای توان بخشی خود را دارند، چالشی ویژه ایجاد کند. یک چارچوب صلاحیتی که دامنه‌ای از فعالیت‌های اجرا شده توسط درمانگران مختلف توان بخشی را شناسایی می‌کند؛ و صلاحیت‌های اصلی آن‌ها را برای عملکرد مؤثرتر افزایش می‌دهد، منبعی ارزشمند جهت مؤسسات آموزشی، تعلیم دهندگان، بدنه اعتباربخشی و سازمان‌های قانون‌گذار در این محیط‌ها است. چارچوب صلاحیت توان بخشی سازمان سلامت جهانی^۱، چنین منبعی را فراهم می‌کند. این منبع هم‌سو با رویکردهای استراتژیک سازمان جهانی سلامت برای ارتقاء صلاحیت‌های کارکنان بخش است. به تفصیل، چارچوب جهانی صلاحیت سازمان جهانی سلامت برای پوشش همگانی سلامت (2020)^۲ بیان شده و پایه‌ای برای توسعه چارچوب‌های صلاحیت و استاندارد کردن نیازها به منظور ارتقاء آموزش، پرورش، قانونمندی و کیفیت مراقبت (مانند تدوین راهنمای برنامه آموزشی، تهیه استانداردهایی برای عملکردهای بالینی و ساخت ابزارهای ارزیابی عملکرد) است. همچنین چارچوب صلاحیت توان بخشی، برای تأثیرگذاری بیشتر، ارزش‌ها و باورهای بنیادین مشترک مانند زبان مشترک را جهت هماهنگی و یکپارچگی جامعه توان بخشی فراهم می‌کند.

1. The WHO Rehabilitation Competency Framework

2. WHO Global Competency Framework for UHC (2020)

چارچوب صلاحیت توان بخشی سازمان سلامت جهانی نتیجه یک فرایند تعاملی گسترده است و بازتاب دهنده تعهد و اشتیاق جامعه سلامت عمومی جهت نشان دادن چالش‌های چشمگیر کارکنان بخش در سراسر جهان است. همچنین یک گام مهم برای دستیابی به چشم‌انداز طرح توان بخشی ۲۰۳۰^۱ است، جایی که هر کسی می‌تواند به توان بخشی باکیفیت مورد نیاز خود، دسترسی یابد.

دکتر بنته میکلسن^۳
بخش بیماری‌های غیر واگیر
سازمان سلامت جهانی
ژنو، سوئیس

دکتر جیمز کمبل^۲
مدیر اداره نیروی کار سلامت
سازمان سلامت جهانی
ژنو، سوئیس

1. The Rehabilitation 2030 Initiative
2. Dr. James Campbell
3. Dr. Bente Mikkelsen

تقدیر و تشکر

سازمان سلامت جهانی سلامت^۱ (who) از تمام کسانی که تلاش و تخصص خود را در تهیه این منبع اختصاص داده‌اند، قدردانی می‌کند. چارچوب صلاحیت توان بخشی^۲ (RCF) با نظارت دکتر الارکو سیزا^۳، رئیس واحد کارکردهای حسی، ناتوانی و توان بخشی اداره بیماری‌های غیر واگیر سازمان سلامت جهانی توسعه یافته است. جودی - آن میلز^۴، برنامه‌ریز توان بخشی سازمان سلامت جهانی، مسئول هماهنگی و توسعه چارچوب بود. همچنین افراد زیر داده‌های ارزشمندی برای توسعه آن فراهم کردند:

سیوبان فیتزپاتریک^۵، پائولین کلینیتز^۶، النی مارکس^۷، الکساندرا روچ^۸، و آلیسون شافر^۹. همچنین کارکنان زیر از دفاتر دفاتر منطقه‌ای و کشوری سازمان بهداشت جهانی داده‌های ارزشمندی برای توسعه آن فراهم کردند: ساتیش میشر^{۱۰}، دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی در اروپا؛ پاتان جلی نییر^{۱۱}، دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی در جنوب شرقی آسیا؛ هلا سکر^{۱۲}، دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی در اروپای شرقی، آنتونی دوتین^{۱۳}، دفتر منطقه‌ای سازمان سلامت جهانی در آمریکا، استفان شانگوی^{۱۴}، دفتر منطقه‌ای سازمان سلامت جهانی در آفریقا، و چریل خاویر^{۱۵}، دفتر منطقه‌ای سازمان سلامت جهانی در غرب اقیانوس آرام.

انجمن‌های حرفه‌ای توان بخشی بین‌المللی زیر در شناسایی اعضای گروه کاری فنی RCF، بسیار مؤثر بودند: انجمن بین‌المللی لوگوپدیک و فونیاتریک^{۱۶} (IALP)؛ شورای بین‌المللی پرستاران^{۱۷} (ICN)؛ شورای بین‌المللی روان‌پزشکی^{۱۸} (ICP)؛ جامعه بین‌المللی ارتز و پروتز^{۱۹} (ISPO)، جامعه بین‌المللی طب فیزیکی و توان بخشی^{۲۰} (ISPRM)، فدراسیون جهانی فیزیوتراپی و کاردرمانی^{۲۱} (WFOT).

اعضاء گروه کاری فنی RCF راهنمایی‌های تخصصی و داده‌های فنی را در طول فرآیند توسعه فراهم کردند. اعضاء آن عبارت‌اند از هاروی آبرامز^{۲۲}، استاد ادبیات، دانشکده علوم ارتباطات و اختلالات، دانشگاه جنوب فلوریدا، ایالت متحده آمریکا؛ ناهید المصری^{۲۳}، استاد فیزیوتراپی اطفال، دانشگاه جردن؛ جان بروک^{۲۴}، محقق عصب‌شناسی، آکادمی پزشکی مستقل نیوزلند، ماریا گابریلا سراوولو^{۲۵}، عضو طب بالینی دانشگاه پلی تکنیک دله مارچ ایتالیا، میشل کومان^{۲۶}، سرپرست خدمات

1. World Health Organization (WHO)

3. Dr. Alarcos Cieza

4. Jody Anne Mills

2. Rehabilitation Competency Framework (RCF)

5. Siobhan Fitzpatrick

6. Pauline Kleinitz

7. Elanie Marks

8. Alexandra Rauch

9. Alison Schafer

10. Satish Mishra

11. Patanjali Nayar

12. Hala Sakr

13. Antony Duttine

14. Stephen Shongwe

15. Cheryl Xavier

16. The International Association of Logopedics and Phoniatrics (IALP)

17. The International Council of Nurses (ICN)

18. The International Council of Psychologists (ICP)

19. The International Society for Prosthetics and Orthotics (ISPO)

20. The International Society of Physical and Rehabilitation Medicine (ISPRM)

21. World Physiotherapy; and the World Federation of Occupational Therapists (WFOT)

22. Harvey Abrams

23. Nihad A. Almasri

24. John Bourke

25. Maria Gabriella Ceravolo

26. Michele Courran

بالیینی بیمارستان توان بخشی سانی ویو ایالت متحده آمریکا، آلیسونداگلاس^۱، سرپرست مقررات انجمن کار درمانگران کانادا، راشل دی^۲، استادیار طب فیزیکی و توان بخشی بیمارستان اطفال بایلوور تگزاس، ایالت متحده آمریکا، پاملا اندربی^۳، رئیس مؤسسه بین المللی علوم ارتباطات و اختلالات (IALP) انگلستان و ایرلند شمالی، ادوارد لمیر^۴، رئیس جامعه ارتز و پروتز کانادا، ترسا لورنزو^۵، استاد بخش سلامت و علوم توان بخشی دانشگاه کیپ تاون آفریقای جنوبی، راشل لووی^۶، مؤسس فیزیوپدیا در انگلستان، لورنس مولت، استاد اختلالات ارتباطی دانشگاه آبورن ایالت متحده آمریکا، جوزف مانتانو^۷، استاد شنوایی سنجی دانشگاه پزشکی ویل کورنل آمریکا، آشیما نهرا^۸، استاد علوم اعصاب مؤسسه علوم پزشکی هند، رودا اولکین^۹، استاد مدرسه عالی بین المللی روانشناسی کالیفرنیا آمریکا، کلیر اوریلی^{۱۰}، از جامعه جهانی فیزیوتراپی و کاردرمانی انگلستان (WFOT)، ساندرا روان^{۱۱}، نماینده بریتانیا در فدراسیون جهانی کاردرمانگران (WFOT)، ماری سیلکوک^{۱۲}، مشاور حرفه ای برد کاردرمانی نیوزلند، استفانی واگهن^{۱۳}، استاد بازنشسته مدرسه پرستاری دانشگاه کالیفرنیا آمریکا، و آنه واتس^{۱۴}، دبیر کل اتحادیه بین المللی علوم روانشناسی آفریقای جنوبی. سرگذشت تمام اعضا به صورت آنلاین در دسترس است.

بسیاری از متخصصان توان بخشی از طریق مشارکت در یک مطالعه دلفی اصلاح شده، زمان چشمگیری را جهت ارائه بازخورد به پیش نویس چارچوب صلاحیت توان بخشی اختصاص دادند: مارتا آبیلا^{۱۵}، راوان آلهریش^{۱۶}، والاس آواد^{۱۷}، نیکول بیمیش^{۱۸}، لوسیا مادالنا برنارد^{۱۹}، والنیتینا کمولینی^{۲۰}، آنه کامبرلین^{۲۱}، ترسا کیسوم^{۲۲}، سابینا کیکسون^{۲۳}، جینا کلپر^{۲۴}، کتی کلارک^{۲۵}، سوزان ایتل^{۲۶}، میشل ایزنوا^{۲۷}، لیم سوفی^{۲۸}، هنریکا فرانسسن^{۲۹}، ایلونا فریکر^{۳۰}، سوزان گارد^{۳۱}، کریستوف گوتنبرگ^{۳۲}، نوبوهیکو هاگا^{۳۳}، گریگوری هالفورد^{۳۴}، لیز هالی^{۳۵}، جین هاپکرک^{۳۶}، ایلینا هووارد^{۳۷}، ماریا کاپانادزه^{۳۸}، فاری خان^{۳۹}، پیتر لیم^{۴۰}، استر ماتسوسو^{۴۱}، شارین مکلود^{۴۲}، آنجلا مورگان^{۴۳}، مارین موسسو^{۴۴}، اما امیزی^{۴۵}، کلمنت هونزوی^{۴۶}، اولووافیفومی اودونو^{۴۷}، کاترین پیکورا فولر^{۴۸}، هلنا پلاتاچکو^{۴۹}، آنه روگیرو^{۵۰}، جیل ری^{۵۱}، جیم ادواردو سابوگال تو رو^{۵۲}، سانچز^{۵۳}، پاناجیوتیس سیاپراس^{۵۴}، نیگهات طاهر^{۵۵}، عثمان توره^{۵۶}، پییر ترودل^{۵۷}، و جیل وینه گاردنر^{۵۸}.

همچنین WHO از افرادی که به طور ناشناس در طول خدمات مشاوره و توان بخشی، بازخورد ارائه کرده اند، تشکر می کند. مؤسسات دانشگاهی زیر مطالب درسی خود را برای بررسی محتوا به اشتراک گذاشتند: دانشگاه Antananarivo (ماداگاسکار)؛

دانشگاه بریتیش کلمبیا، کانادا؛ دانشکده پزشکی Baylor، دانشگاه های آمریکا، دانشگاه Strathclyde، دانشگاه های آمریکا.

توسعه چارچوب صلاحیت توان بخشی از طریق حمایت آژانس توسعه بین المللی ایالت متحده^{۵۹} (USAID) امکان پذیر شده است.

1. Alison Douglas	2. Rochelle Dy	3. Pamela Enderby	4. Edward Lemaire
5. Theresa Lorenzo	6. Lawrence Molt	7. Joseph Montano	8. Ashima Nehra
9. Rhoda Olkin	10. Claire O'Reilly	11. Sandra Rowan	12. E. Mary Silcock
13. Stephanie Vaughn	14. Ann Watts	15. Maarten Abeel	16. Rawan AlHeresh
17. Wala'a Awwad	18. Nicole Beamish	19. Lucia Maddalena Bernhard	20. Valentina Cemulini
21. Anne Chamberlain	22. Theresa H. Chisolm	23. Sabina Ciccone	24. Jynae Clapper
25. Kathy G. Clark	26. Susan Eitel	27. Michael Ezenwa	28. Lim Su Fee
29. Henrica J.M. Fransen-Jaibi	30. Lona Fricker	31. Suzanne Gard	32. Christoph Gutenbrunner
33. Nobuhiko Haga	34. Gregory Halford	35. Liz Holey	36. Jane Hopkirk
37. Ileana Howard	38. Maria Kapanadze	39. Fary Khan	40. Peter Lim
41. Esther Nthabiseng Matsoso	42. Sharynne McLeod	43. Angela Morgan	44. Maureen Musto
45. Mmachoma Emma Mzizi	46. Clement Nhunzvi	47. Oluwafifunmi Odunowo	48. Kathleen Pichora-Fuller
49. Helene J. Polatajko	50. Anne A. Ruggiero	51. Jill Rye	52. Jaime Eduardo Sabogal Toro
53. Candela Sanchez	54. Panagiotis Siaperas	55. Nighat Tahir	56. Ousmane Toure
57. Pierre Trudelle	58. Jill Winegardner	57. The United States Agency for International Development (USAID)	

واژه‌نامه

فعالیت	آن سطح از عملکرد که مجموعه‌ای از وظایف مرتبط را دربرمی‌گیرد. فعالیت‌ها دارای محدودیت زمانی، قابلیت آموزش و در طول اجرای تکالیف قابل اندازه‌گیری هستند.
رفتارها	رفتار مشهود نسبت به افراد یا فعالیت‌های دیگر که توانمندی را بیان می‌کنند. رفتارها، پایدار، قابل آموزش و قابل اندازه‌گیری هستند.
عملکردهای بدن	فعالیت‌های بدنی، عملکردهای فیزیولوژیک دستگاه‌های بدن هستند (شامل عملکردهای ذهنی نیز می‌شود).
ساختارهای بدن	ساختارهای بدنی، بخش‌های آناتومیک بدن شامل دستگاه‌ها، اندام‌ها و اجزای آن‌ها می‌شود.
همکار	در متن این چارچوب، همکار به معنای عضوی از گروه یا ارائه دهنده خدمات از یک نظام متفاوت است.
صلاحیت	یک توانایی مشهود، دانش یکپارچه‌سازی، مهارت‌ها، باورها و ارزش‌های فرد در اجرای تکالیفش است. صلاحیت‌ها، مداوم و قابل آموزش هستند و از طریق رفتارها بیان می‌شوند. همچنین قابل اندازه‌گیری می‌باشند.
واجد صلاحیت	واجد صلاحیت‌ها و فعالیت‌های مورد نیاز مطابق استاندارد معین برای ایفای نقش حرفه‌ای (برای مثال او باصلاحیت است).
محیط	شامل فضای جسمی، اجتماعی و نگرشی است که مردم در آن زندگی و کار می‌کنند.
شاهد	در متن چارچوب صلاحیت توان بخشی، شواهد شامل بدنه دانش و تمام ابزارهای به دست آوردن آن مانند پژوهش، مشاهده، یا ارزیابی طراحی شده برای به کارگیری در درک یک مداخله، ارائه خدمت یا رویکرد مراقبتی (شامل تأثیر و عوامل مرتبط با آن اقدام) است.
وضعیت سلامت	شامل بیماری (حاد یا مزمن)، اختلال، آسیب یا تروما، یا سایر شرایط مانند بارداری، کهولت سن، استرس، آنومالی مادرزادی یا استعداد ژنتیکی است.
دانش	زمینه اطلاعات صلاحیت‌ها و فعالیت‌ها است.
مدل‌های مراقبت	روش‌هایی است که خدمات سلامت ارائه می‌شود.
نقش حرفه‌ای	دسته‌ای است که گروه‌های معینی از فعالیت‌ها را ترسیم می‌کند (مانند: دانش آموز، شرکت کننده، معلم، مدیر، محقق).
استاندارد حرفه‌ای	سطح تخصصی مورد نیاز برای اجرای یک نقش حرفه‌ای، کسب یک عنوان حرفه‌ای، یا صحت فرض شده جهت انجام فعالیت‌های مشخص است.

فرد و خانواده‌اش	در متن RCF، "فرد" به شخص دارای نیازهای توان بخشی اطلاق می‌شود. "خانواده" به تمام اعضاء خانواده، اعم از منسوب و غیر منسوب به شخص که به صورت مستقیم با فرایند توان بخشی سروکار دارند به عنوان مثال اعضاء خانواده، شریک زندگی، کارفرما، معلم. در برخی متون، ممکن است خانواده به جامعه گسترده تری اطلاق شود.
مدالیت‌های فیزیکی	عوامل فیزیکی یا وسایلی هستند که پاسخ ویژه‌ای در ساختار یا عملکرد بدن ایجاد می‌کنند مانند تحریک دمایی، تحریک الکتریکی یا چسب زدن.
مهارت	سطح عملکرد فرد است.
توان بخشی	مجموعه مداخلات طراحی شده جهت افزایش حداکثری عملکرد و کاهش ناتوانی افراد در تعامل با محیطشان است.
نیروی کار توان بخشی	فردی است که ارائه دهنده یا پشتیبان خدمات توان بخشی، چه به صورت مستقیم چه غیرمستقیم در تعامل با فرد، خانواده‌اش یا گروه‌های استفاده کننده از خدمات است.
مهارت	یک توانایی ویژه شناختی یا حرکتی که از طریق آموختن یا تمرین کردن، رشد می‌یابد.
وظیفه	واحدهای مشهود یک کار به عنوان بخشی از یک فعالیت که منجر به دانش، مهارت‌ها، نگرش‌ها و باورها می‌شود. وظایف، محدودیت زمانی دارند، قابل یادگیری و اندازه گیری هستند.
ارزش‌ها و باورها	احساسات، ارزش‌ها و باورهای فردی، که بر رفتار آن‌ها و انجام تکالیفشان تأثیر می‌گذارد.

کلمات اختصاری

PIR: The WHO Package of Interventions for Rehabilitation

بسته مداخلات توان بخشی سازمان سلامت جهانی

RCF: Rehabilitation Competency Framework

چارچوب صلاحیت توان بخشی

WHO World Health Organization

سازمان سلامت جهانی

چکیده

چارچوب صلاحیت توان بخشی (RCF) مدلی است که بین عملکرد مورد انتظار یا مورد هدف کارکنان بخش در حرفه، تخصص و محیطشان با توانمندی‌شان در ارائه خدمات و کیفیت درمان، ارتباط برقرار می‌کند. این مدل شامل ارزش‌های درونی، باورها، صلاحیت‌ها، فعالیت‌ها، اطلاعات اساسی و مهارت‌های مورد نیاز یک کارکنان بخش برای ارائه خدمت و حمایت از توان بخشی است. RCF به عنوان یک ابزار برای کمک به ذی‌نفعان مختلف در بسیاری از بخش‌های جهان به منظور پاسخگویی به چالش‌هایی که با درمانگران خود دارند، توسعه پیدا کرده است. این ابزار در وهله اول با ساده‌سازی چارچوب‌های صلاحیت بافت محور^۱ از طریق رویکرد "پذیرش و تطبیق" به دست آمده است. توسعه دهندگان چارچوب صلاحیت می‌توانند ساختار و زبان RCF را اتخاذ کنند و محتوی را بر اساس موقعیت و نیازهایشان تطبیق دهند. هنگامی که چارچوب‌های صلاحیت در بافت قرار بگیرند، می‌توانند رشد درمانگران را به روش‌های مختلفی پشتیبانی کنند: برای مثال نهادهای نظارتی، از RCF برای ارتباط با استانداردهای مورد نیاز یک حرفه خاص استفاده می‌کنند. مؤسسات آموزشی برای انتقال نتایج یادگیری دوره‌های خود و اطمینان از دانش و مهارت‌های تدریس شده توسط مؤسسه، متناسب با نیازهای جمعیتی، از آن استفاده می‌کنند. خدمات توان بخشی به دلایل مختلف به ویژه در زمینه برنامه‌ریزی و مدیریت منابع انسانی؛ وزارتخانه‌های بهداشت به منظور ارزیابی و برنامه‌ریزی کارکنان بخش و همچنین انجام تحلیل‌های شکاف صلاحیت، از RCF استفاده می‌کنند.

راهنمای همراه RCF، چارچوب صلاحیت توان بخشی را با یک بافت خاص انطباق می‌دهد و گام‌های عملی را برای کمک به کسانی که مایل به استفاده از RCF برای توسعه یک چارچوب صلاحیت برای هریک از برنامه‌های بالا هستند، فراهم می‌کند.

RCF صلاحیت‌ها و فعالیت‌ها را در طیف مهارت (از سطح ۱ تا سطح ۴) توصیف می‌کند و بنابراین استانداردهای گسسته کار را تعریف نمی‌کند. RCF نباید به عنوان یک راهنما، پروتکل یا ابزار ارزیابی عملکرد تفسیر شود، بلکه باید به عنوان یک مرجع در توسعه عملکرد در زمینه‌های خاص استفاده شود.

RCF مربوط به همه رشته‌های توان بخشی، تخصص‌ها و زیرمجموعه‌های آن است. ارزش‌های محوری، باورها و صلاحیت‌ها و همچنین رفتارهایی که از طریق RCF بیان می‌شوند، می‌تواند به عنوان نقطه تلاقی آن‌ها در نظر گرفته شوند و برای همه درمانگران توان بخشی قابل استفاده باشند. RCF فعالیت‌ها و وظایفی را در برمی‌گیرد، که طیف وسیعی از عملکرد گروه توان بخشی است و فقط به عدد محدودی از کارکنان بخش مرتبط نخواهد بود.

1. Context-specific